

(המסך מעמוד 7)

חולה. בו נעמק הומונו גם מספר רבנים להביע את דעתם בשאלה הנוגעת, אך כולם הציגו פתקות דומות, המוכיחות בעליל שמ" צב בריאותם אינו מאפשר להם לעסוק בדברים כה חילוניים. האקלים בשכונת כנסת ישראל אינו בריא ביותר, כנראה.

אפיקורסות בבית העלמין

ד"ר צבי גליק, היה רופא תל-אביבי הי-תיק, שתושבי שכונת מונטיפיורי בתל-אביב נזקקו רבות לשרותיו הטובים ולחיובו המ" לבב. לא תמיד יכלו התושבים לשלם לו תמורת שירותיו, אולם רופא הגוף בו קלטנות כגון אלה, ד"ר גליק, היה רופא הגוף. ביום העצמאות לפני שנתיים, נפטר ד"ר גליק ומאות תושבי תל-אביב הלכו עם ארונו. כשחשבה המשפחה השכולה על דרך נאי-תה להנציח את זכרו, החליטה להקים לו מצבה, להחרות בה את סמל הרופאים הבינלאומי, משה נחש כרוך עליו.

המצבה הוכנה והועמדה על הקבר. לפתע, פנה יום אחד עושה המצבות אל המשפחה, הודיע לה כי הרבנות הראשית דורשת להכיר את המצבה, או לפחות את הסמל, שרואי-דעתה, סמל גויי. המשפחה בתמימות-החליטה להמתין עד שהרבנות תתקשר אתה. אולם הרבנות נטלה את ההחלטה לידיה, איימה על עושה המצבות ששילת רשימה קנסה אותו ב-15 לירות ניגשה לסתת את ה"סמל, להסירו מן המצבה. הרבנות שהיא כידוע השליטה היחידה ב"שטח הקבורה אף לא הטרחה את עצמה ל-הודיע למשפחת גליק על צעדיה. היא היתה המחוקק, השופט, והיא אף הוציאה לפועל את פסק-הדין.

עיריות

1000 דולר במגרה

"איוה טיפש אני! איוה טיפש אני!" פליטת פיבל רובין נאכה, כשהוא נשען על דלפק משרד התיירות שלו, במגרש הרוסים בירושלים. בעל פנים אדמוניות בדרך כלל, נראה עתה רובין חיוור כסיד. עיניו קסנות מן הרגיל, מאחורי לשקפיו.

היתה לו סיבה מספיקה להתרגש: לפני שנה ביקר ידיו חתיק, נוצרי בן 77 בשם פרדריק מרשל, תייר אמריקאי, בירושלים. לפי המלצתו של רובין ובוטוחותו מסר ה" אמריקאי כסוה של 1000 דולר ליצחק קריב, ראש עיריית ירושלים, התייר הזקן רצה ש" התרומה, תוצא על מטרה יעילה כלשהי, העמיד רק תנאי אחד: ששמו של ד"ר סטיי פן וייו, המנהיג הצינוני האמריקאי המנוח, יופיע על שלט מוסקף במקום ציבורי - אם אפשר על הר הצל.

מה אומר לו? על ידי תרומה זו ביקש מרשל להביע את הוקרתו למשפחת וייו, שטיפלה בו בילדותו, העניקה לו חנינוך ואהבה. גם את עבודתו הראשונה קיבל

מתקן-עידם נתניאל קופר מבניקה לנדקיי

עוסק מאד, ביקש אותו לבוא בפעם אחרת. ביתנים עוב ריילי את הארץ. יורשו, הגנרל בניקה, הוא פנוי יותר, אך היוצרות התחל-פו: קיפר הוא העוב את הארץ הפעם.

דרכי חיים

מתחת לפני המים

לאמריקאי הגבוה, שהרבה לתופף על תפ"רי מכנסי החאקי הצרים שלו, היתה סיבה כפולה לעמידתו הממושכת ליד מפת ה"אורות הנדלקים והכבים של תכנית רשת המים הארצית בביתן הישראלי של כיבוש השטח: אכונתו מהתכנית ההולכת בגודל לוח, אך איננה דואגת במיוחד לאפשרויות הביצוע, של רשות המים העליונה בישראל והתלהבותו הגוברת והולכת משכונתו לתצ"פיות, סמלת צה"ל נאה להפליא שנשאה ב"גאוה את סמל המגל והחרב הירקרק, תג חיל הנח"ל, מעל לשלושת פסי דרגתה.

כמו לכל סיבה אחרת היו גם לשתי סיבות תיו של ארתור קלאונר שתי הצדקות הגיוניות: מכיוון שסיים רק לפני שנה את לימודיו כמהנדס השקאה באוניברסיטת קולורדו, ארצות הברית, היתה מובנת התעניינותו במפת המים ומכיוון שהיה רחוק ובכל 24 שנותיו טרם פגש בענדה שתשווה לשכנתו המקרית היתה ברורה התעניינותו גם במוצג הישראלי השני.

רק אחר שנשאר על עומדו משך חמש הארות המפה והאפלתה הבין קלאונר כי סיבת הישארותה של הסמלת איננה עניינה בו, כי אם במפה. סקרנותו המקצועית של מהנדס המים נתעוררה ביתר שאת והוא החליט לברר לעצמו מה עניינה של נערה חסלת גוף, תומת שר, שחורת עיניים וצחורת שיניים ליד מפת המים של ישראל בשנת 1978. הברור נשא פרי: הנערה היתה סמלת אביגיל סירי, חברת גרעין הת"י שבות העוזר לעלות קרקעו, אי שם בנגב, מייד אחר תום שנת השיקום הנח"לית. כי מוכירת הגרעין, העתידה לתפוש אותו מקום גם בקבוצה הנגבית, היתה התעניינותה כי כיוון וגודל צינונות המים שיבואו אל ה"נגב מצדקת בהחלט.

הוק וישיבה אנרויפם. קלאונר, ש" ככל מהנדס טוב ידע משהו על תורת ה"סיכויים, צרף שתיים אל שתיים, מינה עצמו אפסורופוסה של אביגיל לענייני מים, הסביר לה בדיעתי-כל אמריקאית טיפוסית כל מה שמזכירת משק נגבי תצטרך לדעת אי פעם על מים, השקאה, קידוח, איגום וסיכור. כדי להגדיל את סיכוייו, סטה ארתור מ"דרך האמת, הודיע לאביגיל כי אף הוא עומד לחזור בערב לתל-אביב, למרות שהתעתה, קודם לכן, להשאר בירושלים, להפגש ל"מחרת עם אישיות קובעת במשרד החקלאות, שהבטיחה את שיבוצו במערכת המים היש"ראלית. ליתר בטחון ועידוד הקרבה הארץ ארתור את שהותם המשותפת בתערוכה ב"רכיבה על גמלי הנגב, בשתייה מרוחה למדי של הוק בביתן כרמל מרחבי ובכיסוי חזה של אביגיל בששה אגרופים קמוצים נושאי חבצלות השרון מלאכותיות. סמל הכיבוש תמיד (העולם הזה 789) כי היוזפים בוצעו כדי לאפשר תשלום מיוחד למהנדס העיריה עבור עבודות נוספות מחוץ לתפקידו, דבר שהיה אסור באופן פורמלי. אולם בהופיעו כעד הכחיש המהנדס את הכל. השאלה חדלה להיות "מתי מותר לזייף?" הפכה עתה: "מי לקח את הכסף?"

בו התחנך הנער היהודי, נתנה את אותותיה: הנשק בו בחר למלחמה-במלחמה הוא הרוח האנושית, לא הרובה. לרעיון זה נתן ביטוי מוחשי בצורת סיכה, אותה הוא נושא תמיד על דש מעילו: שתי ידיים שוברות רובה. אין נביא בעירו. כדי לתת מהלכים לרעיונותיו, נפגש קופר עם רבים מגדולי האישים בממשלת ארצות-הברית והאומות המאוחדות, ביניהם ד"ר רלף באנק, מקים שבתת-הנשק בין ארצות ערב וישראל. באנק התייחס בחיוב לרעיון של הקמת צבא שלום, שיפסיק את מרחץ-הדמים ב"קוריאה על-ידי כך שיעמוד בין שני הצדדים הלוחמים, מוויין במגלי-מוקשים בלבד. אך אנשי השלטון בארצות-הברית לא התלהבו. אבל קופר לא ציפה להצלחה מיידית בארץ מולדתו: הוא זכר עוד את הפתגם שלמד בילדותו, "אין נביא בעירו." משום כך החליט קופר ללכת לאן הנביאים, לעשות בה נפ"שות לרעיונותיו. "החלטתי לפנות ליהודים," אמר, "למרות האגואיזם שלהם וקשיחות ליבם, משום שעמוק בלבו של כל יהודי טמונה עדיין הכרת השליחות: להקים את מלכות השמים על אדמת." "מפ"מניקית ודני קרי. לקופר היו סיבות נוספות לבוא ארצה ה"קודש: האם לא נאמר ביוזקאל ל"ה שהקרב האחרון בין ברית המועצות לבין העולם החופשי יהיה נטוש במגידו? והאם לא תפקידה של ישראל הוא למנוע קרב אחרון זה? "ישראל יכולה למנוע אותו," הוא מכריז בהתלהבות. "כיצד? על-ידי כך ש" תשלח אנשים בלתי-מוזיינים אל הצבאות, כשביניהם סיסמאות: המלחמה היא אויבתו של כל חייל. מי יירה באדם בלתי-מוזייני?"

קופר מתכוון לגייס את צבא השלום. ל"מפרה זאת הוא עוסק בכתיבת אופרה בת 2 מערכות, 3 שעות, בנוסח ישראלי, אמרי"קאי ורוסי, בתוספת מספר נעימות ערביות. "אלה שיבינו את האופרה יבואו אלי," אומר קופר. גיבור האופרה הוא אדם המזכיר את משיח בן-דוד (יש בודעתו להזמין את דני קרי לשם כך), הניבורה - מפ"מניקית.

שדום מוסיקלי. עם עלות המסך רואים הצופים את הרציון: דני קרי פונה לכנסת, אך דמות המזכירה את ב"י. לועגת לו. רק נהגי הטקסי ביניים לרוחו, נוסעים בר"הרה משורפת בטורים ממונעים מירושלים למגידו. מקום בו עומד להתחולל הקרב ה"אחרון, כשהם צופרים כל הדרך בצופריהם. הם חונים בשטח ההפקר, האסור בכניסה. המערכה השניה מתחוללת במוסקבה, מקום בו מציל דני קרי ממתנה-עבודה מפ"מניקית יפהפיה ומביא אותה לליק-טאקסו, מושב האומות המאוחדות, שם אורזות כבר המש"לחות את חפציהן, מתכוננים לעלות למקומן החדש בירושלים. השיר האחרון מעיד כי מלכות אלוהים עלי אדמות כבר קמה והיתה. במקום שררות-הובנה. במלחמתו על הגשמת רעיונו אין קופר סגמך על המוסיקה בלבד: הוא ממשיך למשון בשרהליהם של אנשי השלטון. בשבוע שעבר שלח מכתב לבי ג"י, הציע לאפשר לו להפיץ את רעיון צבא-השלום בכל הדרכים: רדיו, עלונים וזמרה. המתגייסים ישרתו בהתנדבות, במ"קום שרות חובה בצה"ל. הוא מתחיל ל"ת שובה. לפני חודשים אחדים עצר את הגנרל ריילי במסדרונות מלאן המלך דוד, הציע לו לארגן משמרות-גבול בלתי-מוזיינים. ריילי היה

הודות למשפחת וייו ומשכורתו הראשונה, לפני חמישים שנה, תרם מרשל כמה דו"לארים לקרן הקימת. מאז הפך ידיו נאמן של המשפחה ואוהד הצילנות. היסודי ב"ישראל היה אחד מרבים שערך בארץ. מאז עברה שנה; הכסף מונח עדיין ב"מגירתו של ראש עיריית ירושלים. רובין קיבל מכתבים רבים ממרשל, שהתענין ב"גל תרומתו ועתה הוא עומד לנסוע ל"אמריקה. אך 1000 הדולארים, המונחים עדיין במגירה, מעיקים עליו. "כיצד אוכל להביט לו בעינים? מה אומר ל" הוא שואל. משך הזמן נפגש כמה פעמים עם קריב וכל פעם בציור ה"ראש העיר, תיק אשר המסמכים בו נתרבו מדי ביקור. מסמכים אלה, המכילים הצעות על אופן השימוש בכסף, ממשיכים להגיע.

הוא אפילו לא יהודי! אחת ה"הצעות היתה, להשקיע את הכסף בבית ה"נ"ער, הנבנה עתה מול הר הרצל, והנושא את שם לואי וייו, אשתו של סטיפן. אם הכל ילך למישרין, הבטיח ראש ה"עיר, ייסגר סוף סוף התיק, עם החלטת ועדת הכספים של העיריה.

אולם רובין שוב אינו מאמין כי העניין ייגמר כל כך מהר. "אין לי כל ספק ש"מישהו יתנגד להחלטה," התלונן בריחתה. "אילו תרם מרשל את הכסף לאיזה מוסד של המזרח, היו כבר מוצאים לו שימוש מוזמן. אבל מרשל אינו איש מזרחי. הוא בכלל לא יהודי."

אם ההצעה להשתמש בכסף בשביל בית הנוער לא תתקבל, אומר רובין לדורש אותו בחנה. הוא בטוח שיוכל למצוא מפעל מתאים להשקעתו. "בלל, איוה טיפש הייתי לפנות לעירייה! היא עסוקה בעניינים אחרים מכדי שתדע להעריך מעשים יפים."

עחונות

תרבות רעה

כשהוסר הלוט מעל ציור-הקיר של עמנו אל קנטור, צייר יהודי אמריקאי, בבית ציוני אמריקה, התעוררו מיד חילוקי דעות בדבר טיבו. אך במיוחד לא מצא הציר, המתאר את רבי עקיבא ותלמידיו, חן בעיני הדור. טען הצהרון המפא"י: פרצופו של רבי עקיבא דומה יותר מדי לקלסטר פנוי של ישו.

להגנת המפלגה, הבית והציור יצא הבוקר השיב הוא: "רועה (הדור) שנאמין לו, כי מלבד השליחים, הוא אשר ראה את ישו ויש לו הרשות לקבוע, כי קיים דמיון בינו לבין דמויות הציר. שנית, שוכח הוא ש... ישו יהודי היה, יהודי שיצא לתרבות רעה. אבל מה לענייני אמונה ולתורת הפרצוף?"

משפט

פזיזות

לפי חוקי הארץ יכול כל אזרח פרטי לת"בוע אזרח שני לדין על עבירה פלילית, אם הממשלה נמנעת מלעשות זאת. אולם האנגלים היו הזירים, הוסיפו תקנה: ה"יועץ המשפטי של הממשלה יכול לבטל כל תביעה כזאת. המטרה: לאפשר לממשלה הזרה להגן על פקידיה מפני ה"גויטיבס". כשהואשם דוד ברמן, ראש עיריית חזרה המפא"י, לפני שנה וחצי על שוייף, או הירשה לוייף, קבלות עירוניות בסכום כמה מאות לירות, הגישו הצינונים הכלליים ב"מקום תביעה פלילית נגדו. אולם היועץ המשפטי, חיים כהן ביטל את התביעה. ב"מכתב "אישי וסודי" נזף בברמן על היוזיפ"אך הודיע שלא יתן לתבוע אותו לדין, מי אחר שלא הוכח כי נהנה מהם הנאה אישית. היתה זאת תשובה מורה למדי, והיא לא השקיטה את הלשונות בחדרה. כשהשתנה המצב הפוליטי וצינוני-כללי הפך שר הפנים, הגושה התביעה מחדש, הפעם על ידי ה"ממשלה עצמה. ואמנם חיש מהר נתגלה כי חיים כהן היה פזיז קצת יתר על מידה בהגנתו על חבר מפלגת השלטון. בכל ה"ביזורים טען ברמן

דרכי אדם

הגם שול בניבאים?

נתניאל קופר הוא רק בן 27, אבל ברור לו כבר מה רצונו: הוא החליט להקים את מלכות אלוהים על אדמות. משך שנים התכוון בעמקי-הבנא בו אנו חיים, עד שביום בהיר אחו, בפרוץ מלחמת קוריאה, הגיע למסקנה שכל אדם חייב לעשות משהו, והוא עצמו בראש וראשונה. השפעת בית הספר הקתיברי בפילדלפיה,

נאשם דוד ברמן מתמי למי